

Advies aan gemeenten over preventie voor ouders en jeugdigen binnen het CJG

Werkgroep Eigen Kracht en Preventie

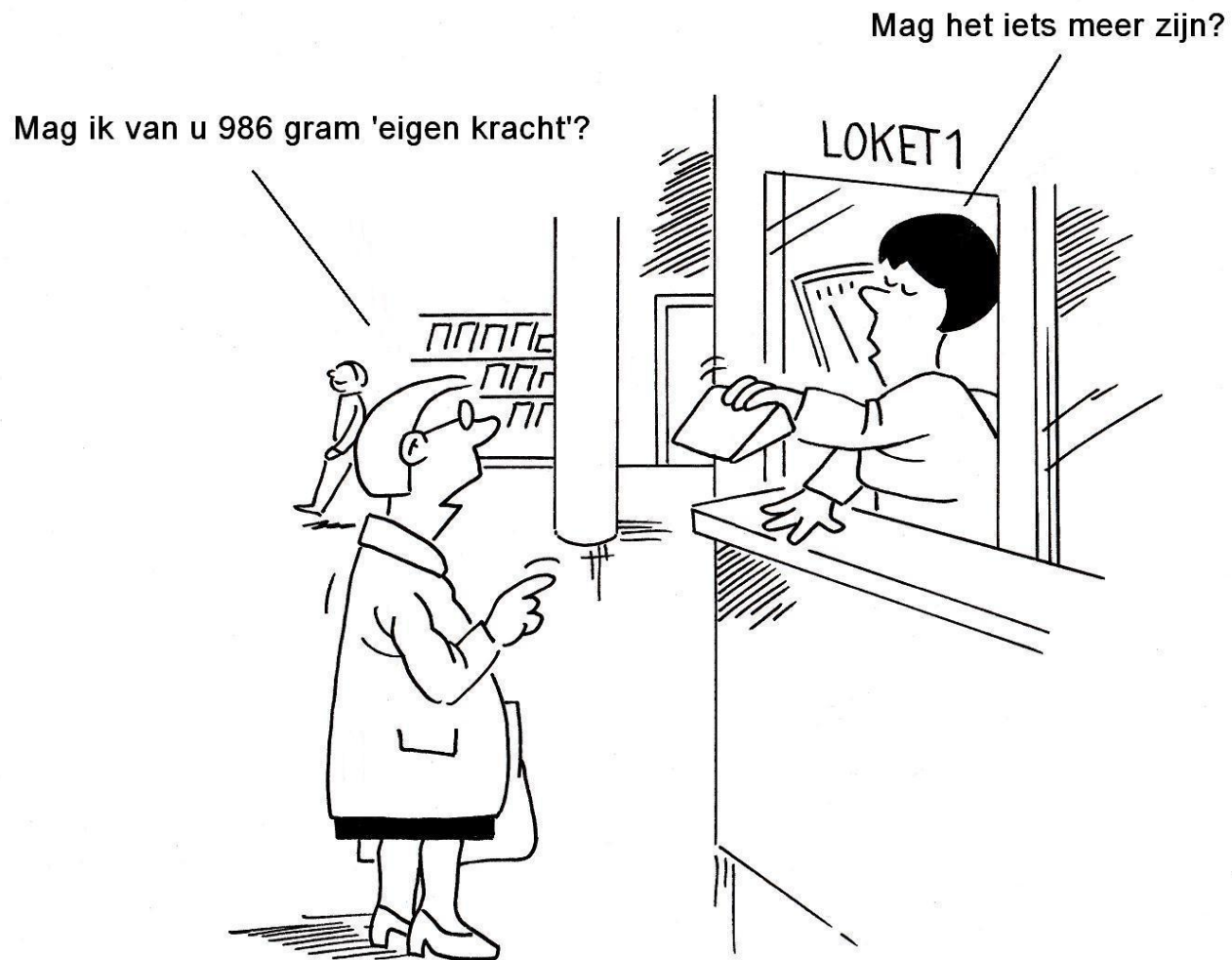
Resultaat

Jeugd en ouders in alle gemeenten in de regio Hollands Midden kunnen tijdig gebruik maken van de universele en selectieve preventieve diensten die hen ondersteunen in het **vergroten van de eigen kracht**.

- Welke functies zijn daarvoor minimaal nodig?
- Hoe organiseert een gemeente deze functies efficiënt?

*Uitgangspunt is altijd **de vraag** en niet het aanbod.*

De vraag is het uitgangspunt

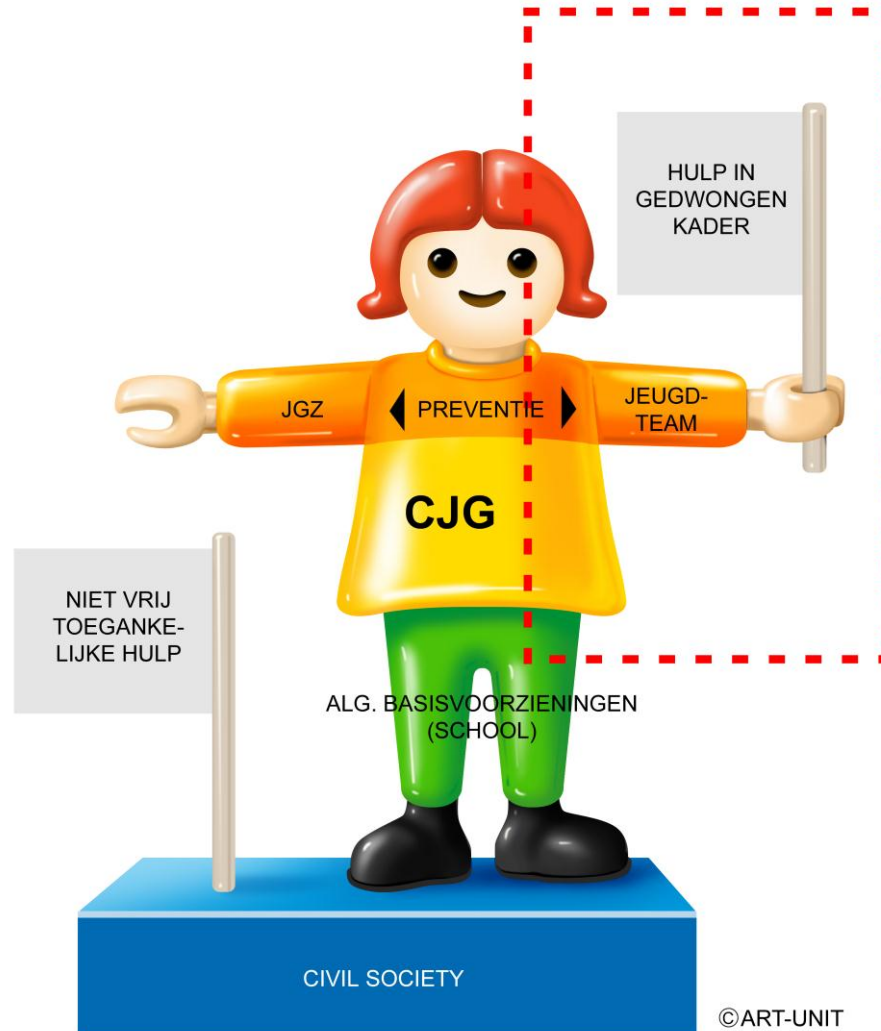
Deelnemers Werkgroep Eigen Kracht en Preventie

-
- Bureau Jeugdzorg
  - Kwadraad
  - Halt
  - GGD
  - MEE
  - Jeugd en gezinsteam
  - Stek
  - GGZ kinderen en Jeugd Rivierduinen
  - JSO
  - Spel aan Huis
  - pedagogen
  - Jes Rijnland
  - Cardea
  - vrijgevestigde kindertherapeuten
  - Ipse De Bruggen
  - Brijder
  - de Buitenwereld
  - Mika
  - Gemiva
  - ASVZ
  - Leger des Heils
  - Kwintes
  - Humanitas
  - Centrum voor Jeugd en Gezin

'Preventie' heeft een wettelijke basis

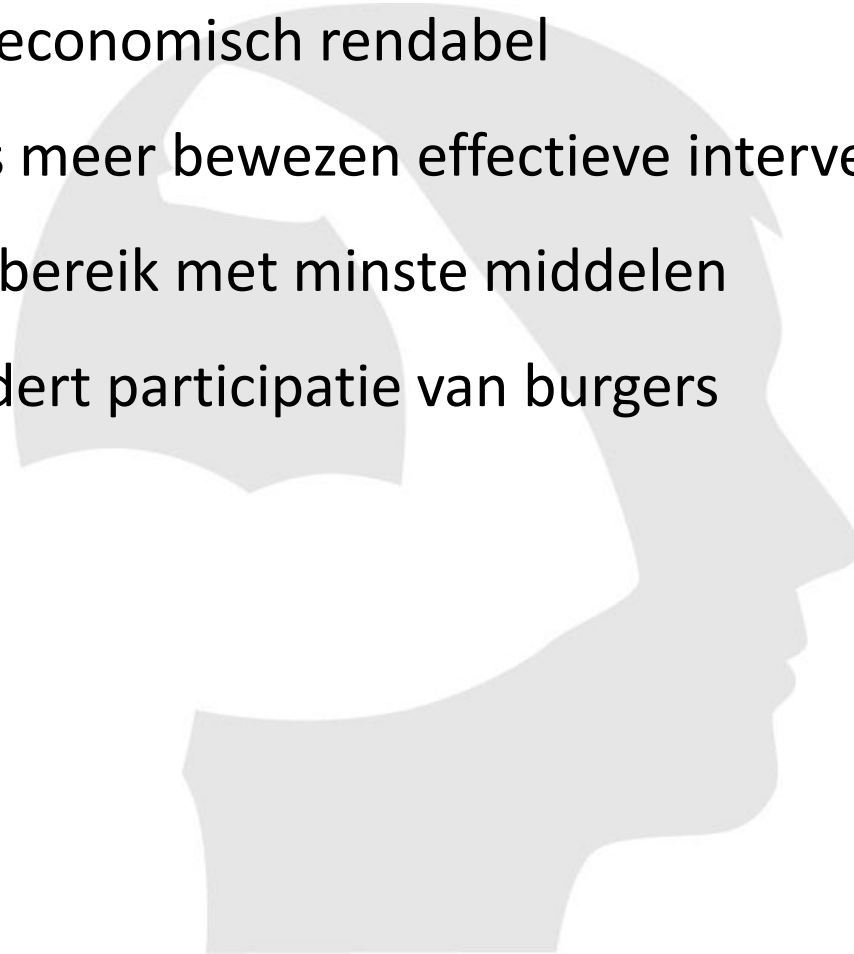
Wet op de publieke gezondheid	Wmo, prestatieveld 2	Jeugdwet
<p>Gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor de bevolking of specifieke groepen daaruit, waaronder begrepen het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van ziekten.</p>	<p>Informatie en advies</p> <p>Signaleren van problemen</p> <p>Toegang tot hulpaanbod</p> <p>Licht pedagogische hulp</p> <p>Coördinatie van zorg</p>	<p>De ondersteuning bij een individueel risico of een individuele vraag, waarbij er nog geen sprake is van een probleem waarvoor een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is.</p>

Preventie vormt het hart van het nieuwe jeugdstelsel

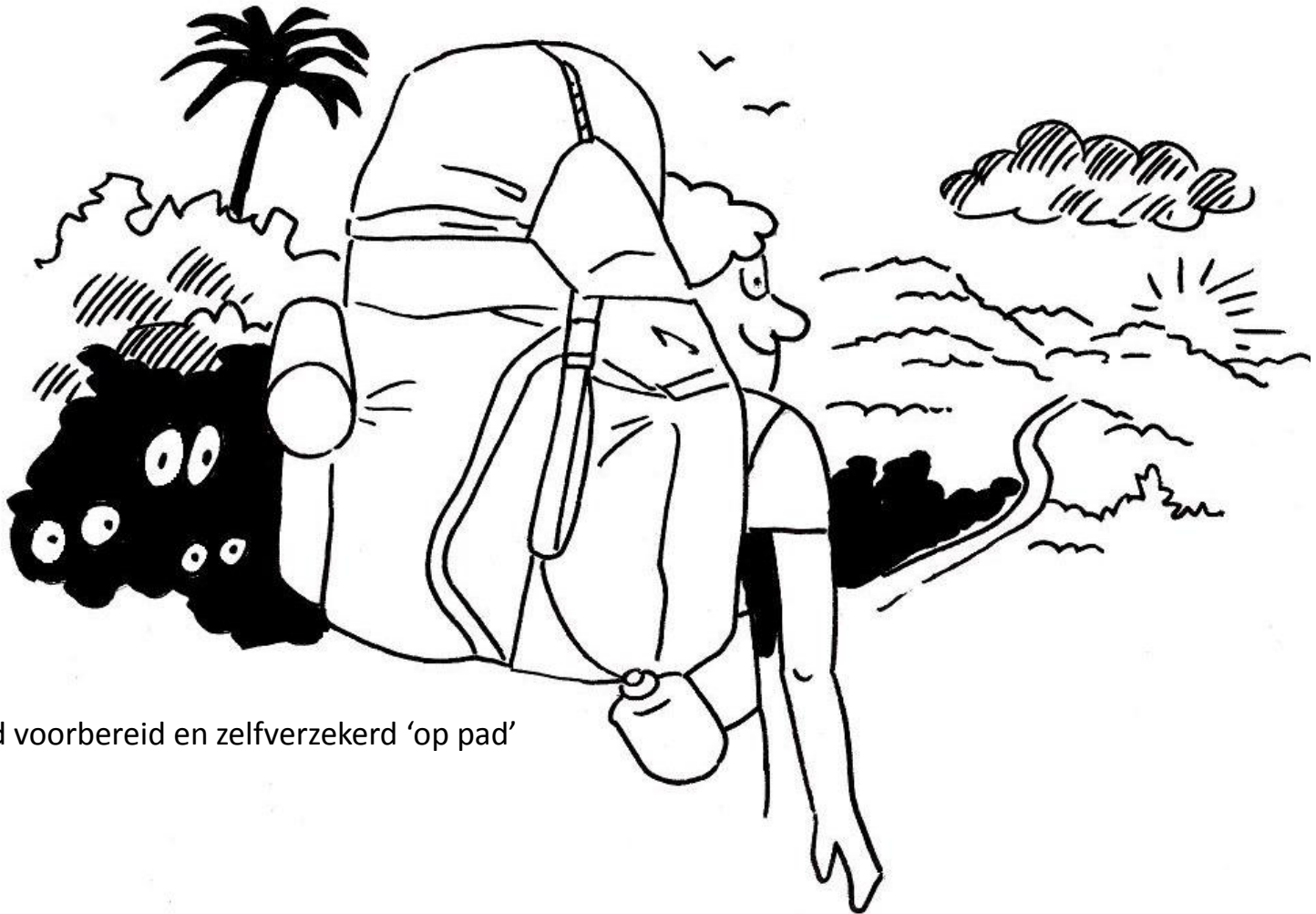

Preventie loont

- Investeren in opvoeden en opgroeien loont
- Het is economisch rendabel
- Steeds meer bewezen effectieve interventies
- Groot bereik met minste middelen
- Bevordert participatie van burgers

Preventie loont

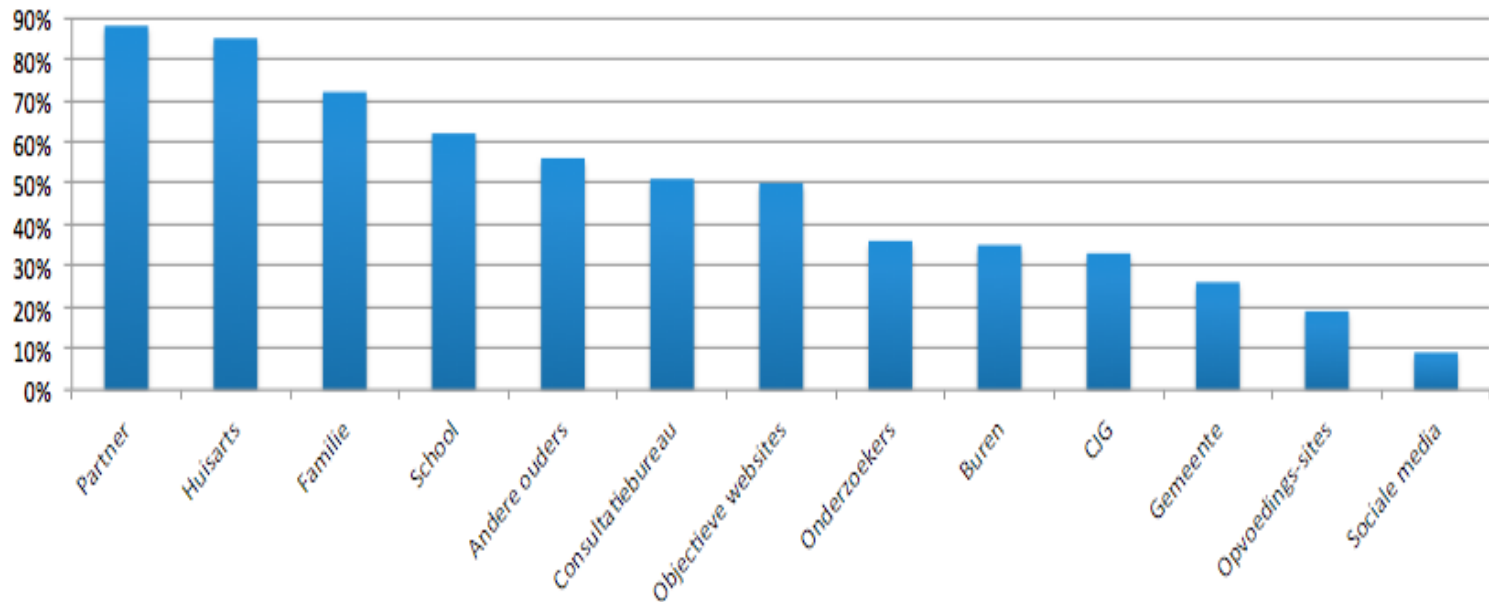
Goed voorbereid en zelfverzekerd 'op pad'

Preventie werkt

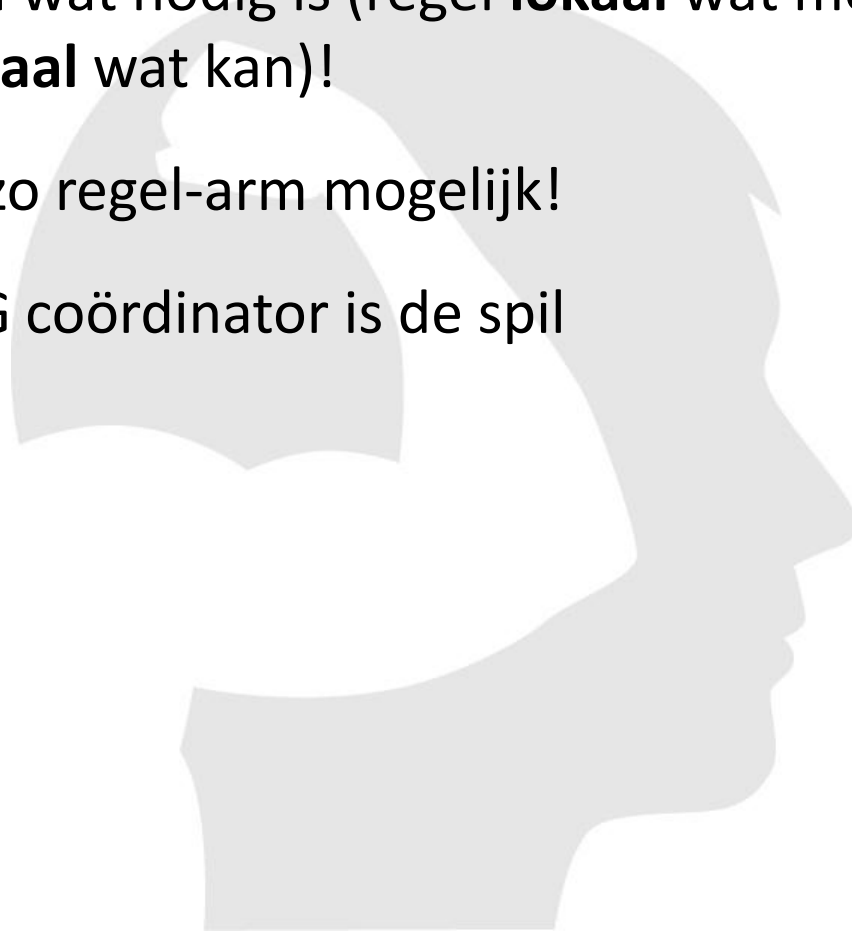
Circa 3/4 van de ouders met thuiswonende kinderen heeft vaak of regelmatig vragen over opvoeden, opgroeien of de gezondheid van de kinderen.

(Eerste Opvoed- en Opgroei-onderzoek door Maurice de Hond van Stichting Opvoeden.nl onder ruim 1200 ouders en opvoeders,

Samengevat advies aan de gemeenten

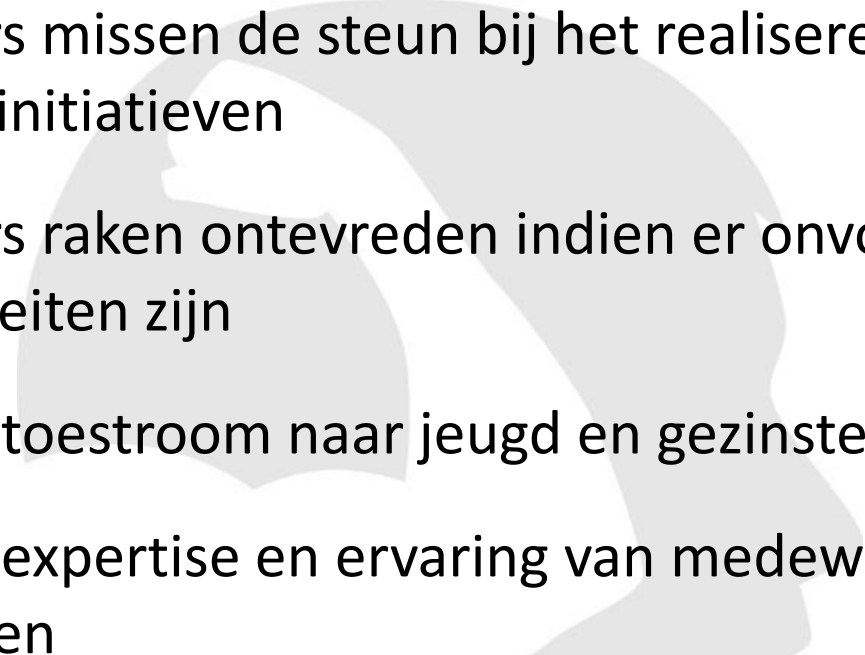
- Waardeer en investeer!
- Bepaal wat nodig is (regel **lokaal** wat moet en **regionaal** wat kan)!
- Werk zo regel-arm mogelijk!
- De CJG coördinator is de spil

De CJG coördinator is de spil

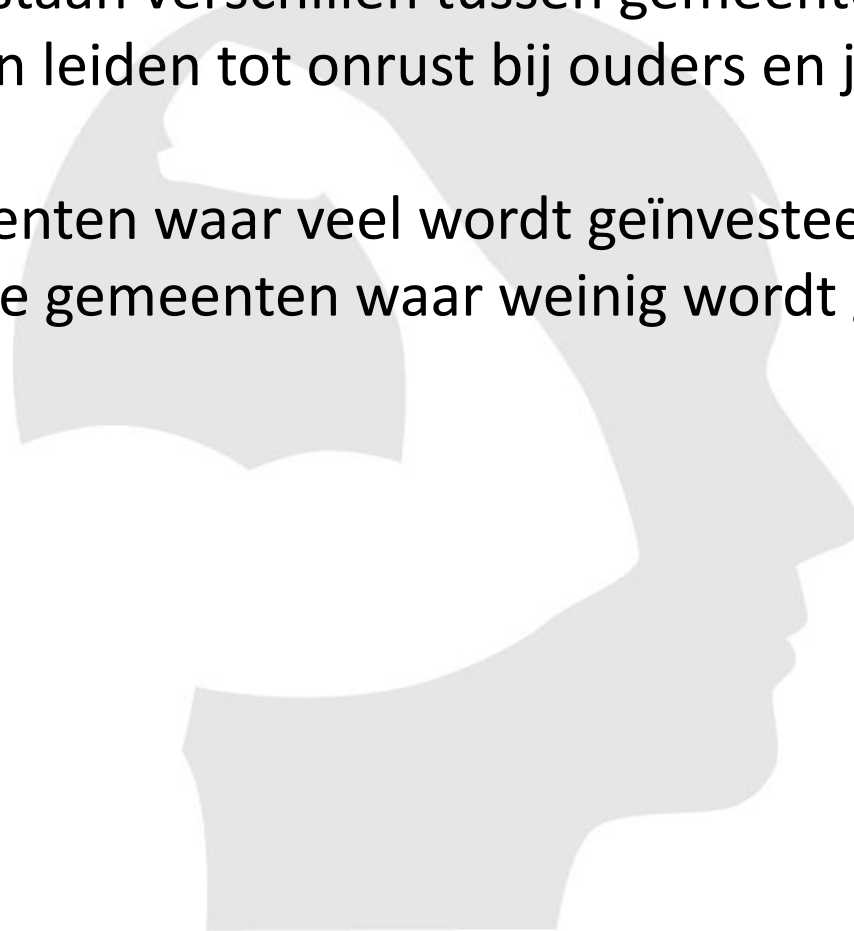

Gevolgen indien gemeenten de inspanningen van CJG niet waarderen en onvoldoende investeren in de eigen kracht van ouders en jeugdigen en preventie

- Ouders missen de steun bij het realiseren van hun eigen initiatieven
  - Ouders raken ontevreden indien er onvoldoende activiteiten zijn
  - Grote toestroom naar jeugd en gezinsteams
  - Grote expertise en ervaring van medewerkers gaat verloren
-

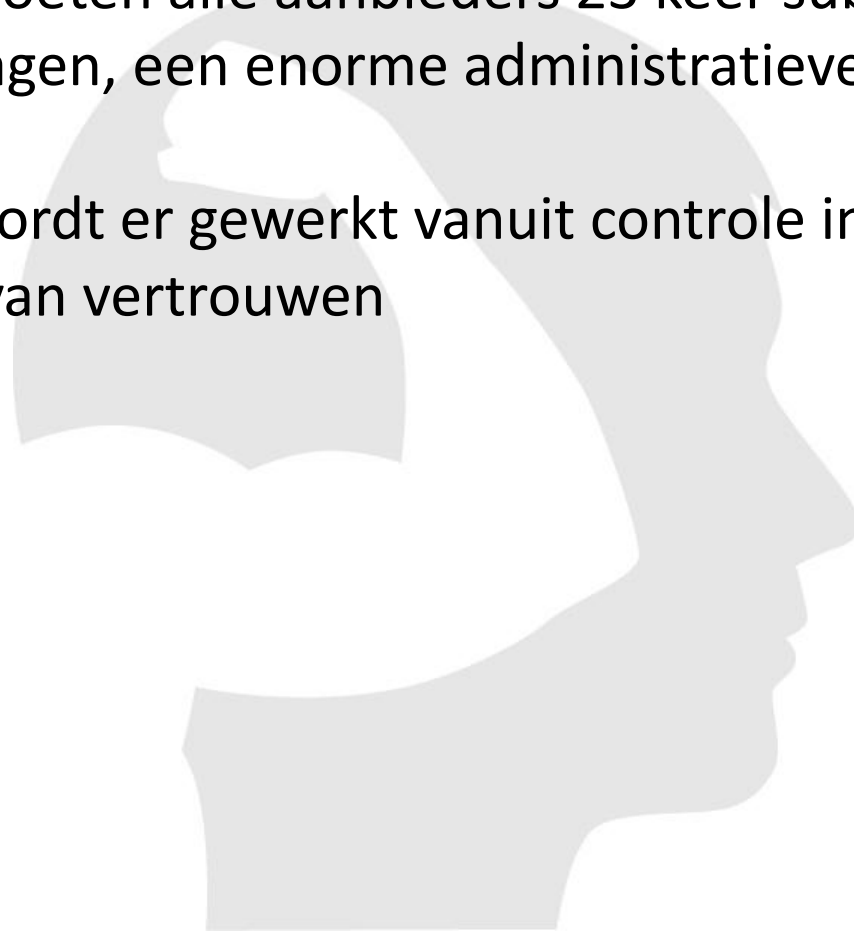
Gevolgen indien gemeenten niet vaststellen wat nodig is

- Er ontstaan verschillen tussen gemeenten, die kunnen leiden tot onrust bij ouders en jeugdigen
- Gemeenten waar veel wordt geïnvesteerd betalen voor de gemeenten waar weinig wordt geïnvesteerd

Gevolgen indien gemeenten niet proberen zo regel-arm mogelijk te werken?

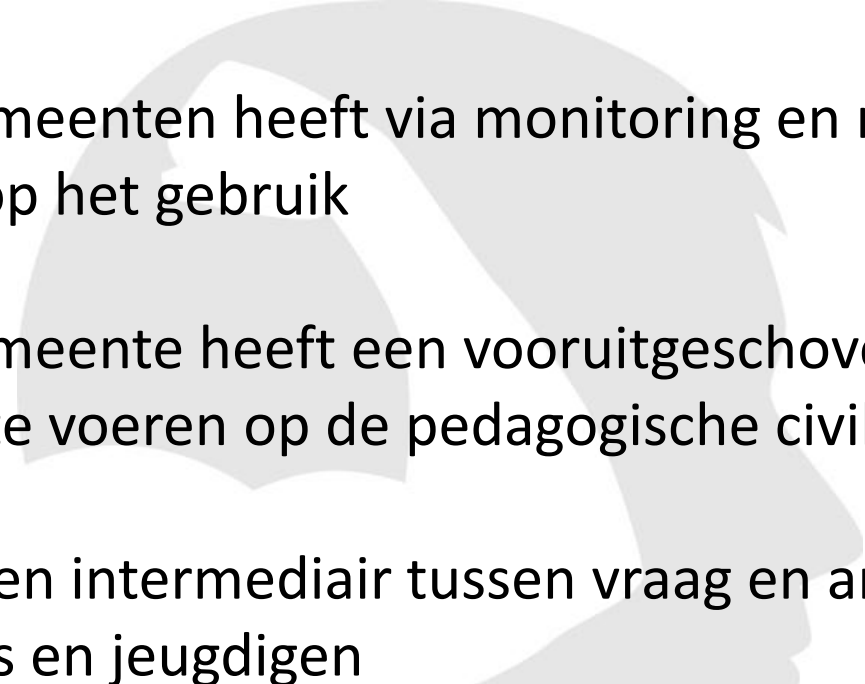
- Dan moeten alle aanbieders 23 keer subsidie aanvragen, een enorme administratieve last
- Dan wordt er gewerkt vanuit controle in plaats van op basis van vertrouwen

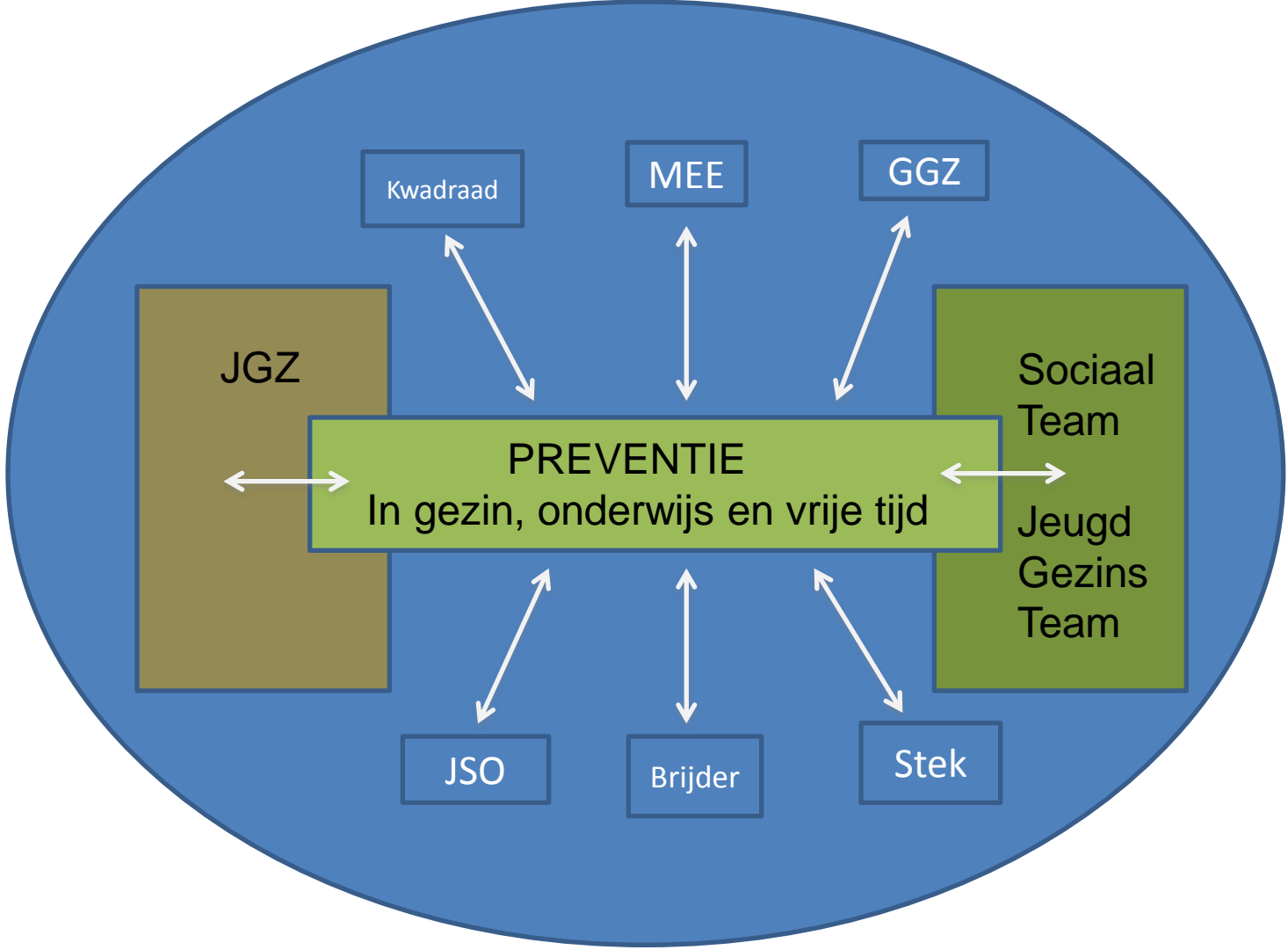
Regel-arm werken

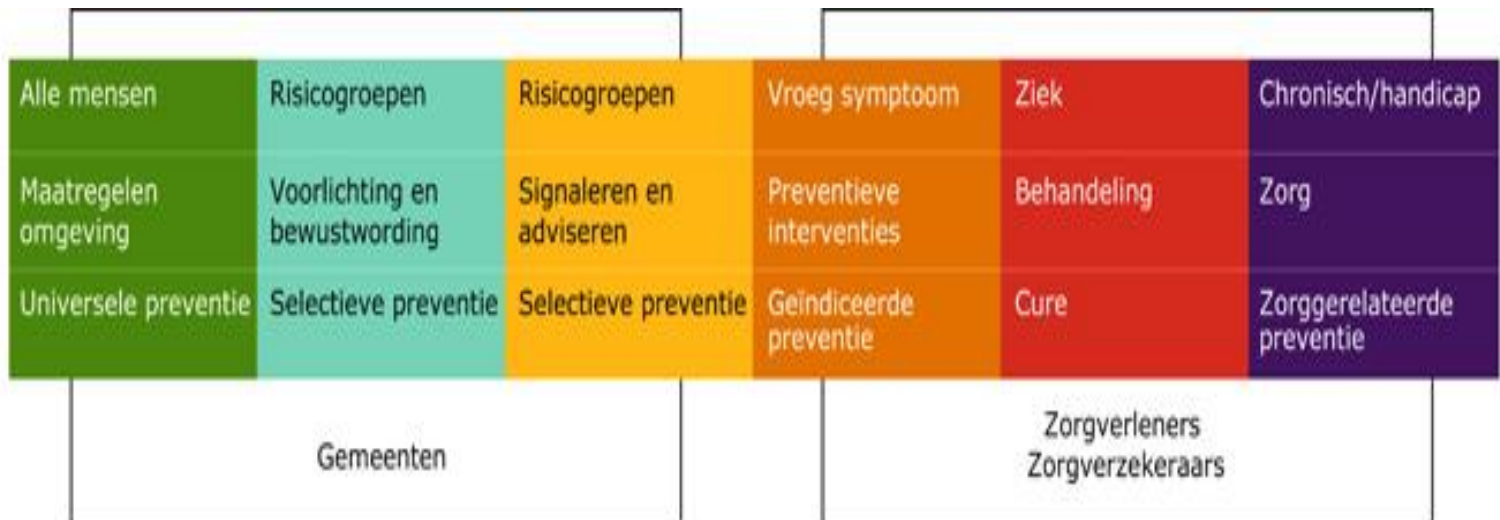
De meerwaarde van de CJG coördinator als spil

- De gemeente heeft een aanspreekpunt over preventieve voorveld en behoefte van de burger
  - De gemeenten heeft via monitoring en registratie zicht op het gebruik
  - De gemeente heeft een vooruitgeschoven post om regie te voeren op de pedagogische civil society
  - Er is een intermediair tussen vraag en antwoord voor ouders en jeugdigen
-

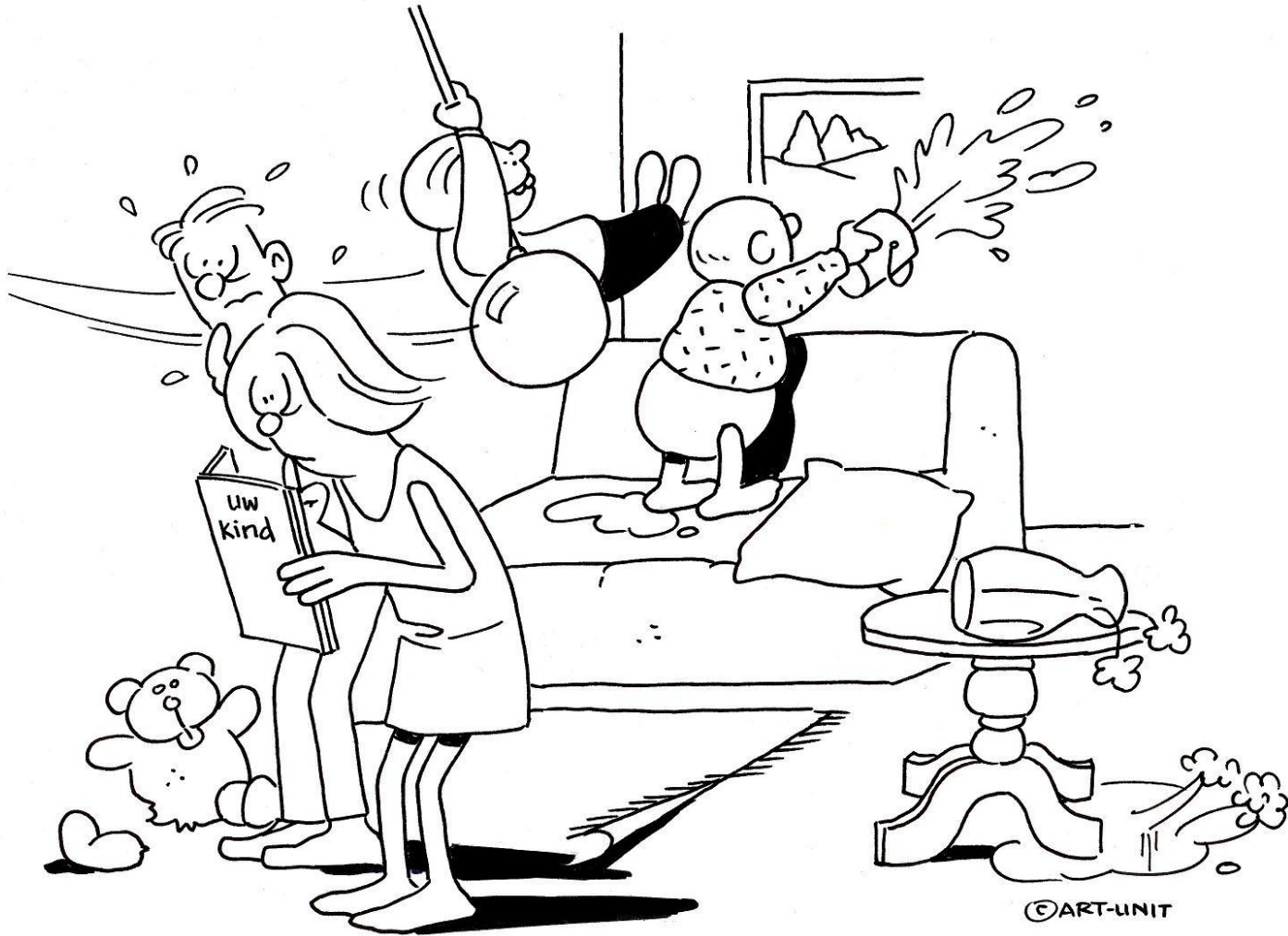

Definitie preventie

Voorlichting en bewustwording

Universele preventie

Doelgroep: alle ouders en jeugdigen

Voorbeelden:

Jeugdgezondheidszorg (ook groepsconsulten)

- Zelfinitiatieven van ouders ondersteunen
- Groeigids aan alle ouders verstrekken
- Themabijeenkomsten organiseren
- Website voor ouders en jongeren
- Telefonisch advies
- Enz.

Belangrijkste uitdaging: **INFORMATIE ONTSLUITEN**

Informatie ontsluiten

	Mondeling	Schriftelijk /Digitaal
Individueel	Gesprek met opvoedbureau, huisarts, sociaal team, leerkracht, JGZ, Halt, jongerenwerk, kinderopvang, peuterspeelzaal Opvoedingsondersteuning op locatie Inlooppunten CJG Spel aan Huis	Email en chat contacten Groeigids Inhoudelijke folders: opvoedtips, Opvoedapp Sam-amsterdam.nl
Groep	Themabijeenkomsten Informatie avonden Oudercursussen Trainingen (jeugd) Tupper ware avonden Buurtcentrum Kerken Family Factory	www.cjgmiddenholland.nl www.jongin...nl / www.hoezitdat.nl www.positiefopvoeden.nl www.cjgcursus.nl wervende folders massamedia

Selectieve preventie

Doelgroep: alle ouders en jeugdigen die mogelijk problemen krijgen

Voorbeelden:

- Kinderen van ouders met psychiatrische- of verslavingsproblemen
- Kinderen van licht verstandelijk beperkte ouders
- Kinderen die op of onder het minimum leven of gezinnen met schulden
- Kinderen die te maken hebben met echtscheiding
- Gezinnen zonder sociaal netwerk(isolement)
- Tienermoeders
- Kinderen die gepest worden of pesten
- Weinig weerbare kinderen
- Enz.

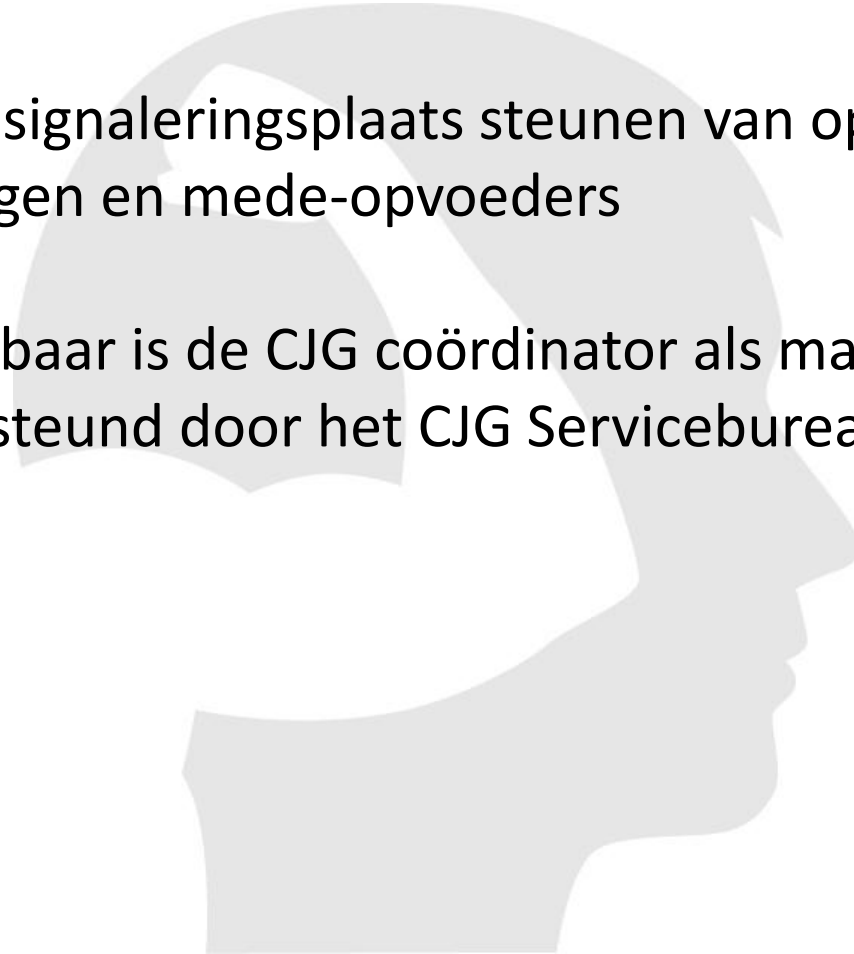
Belangrijkste uitdaging: **VINDPLAATS = ACTIEPLAATS**

Voorbeeld: weinig weerbare kinderen

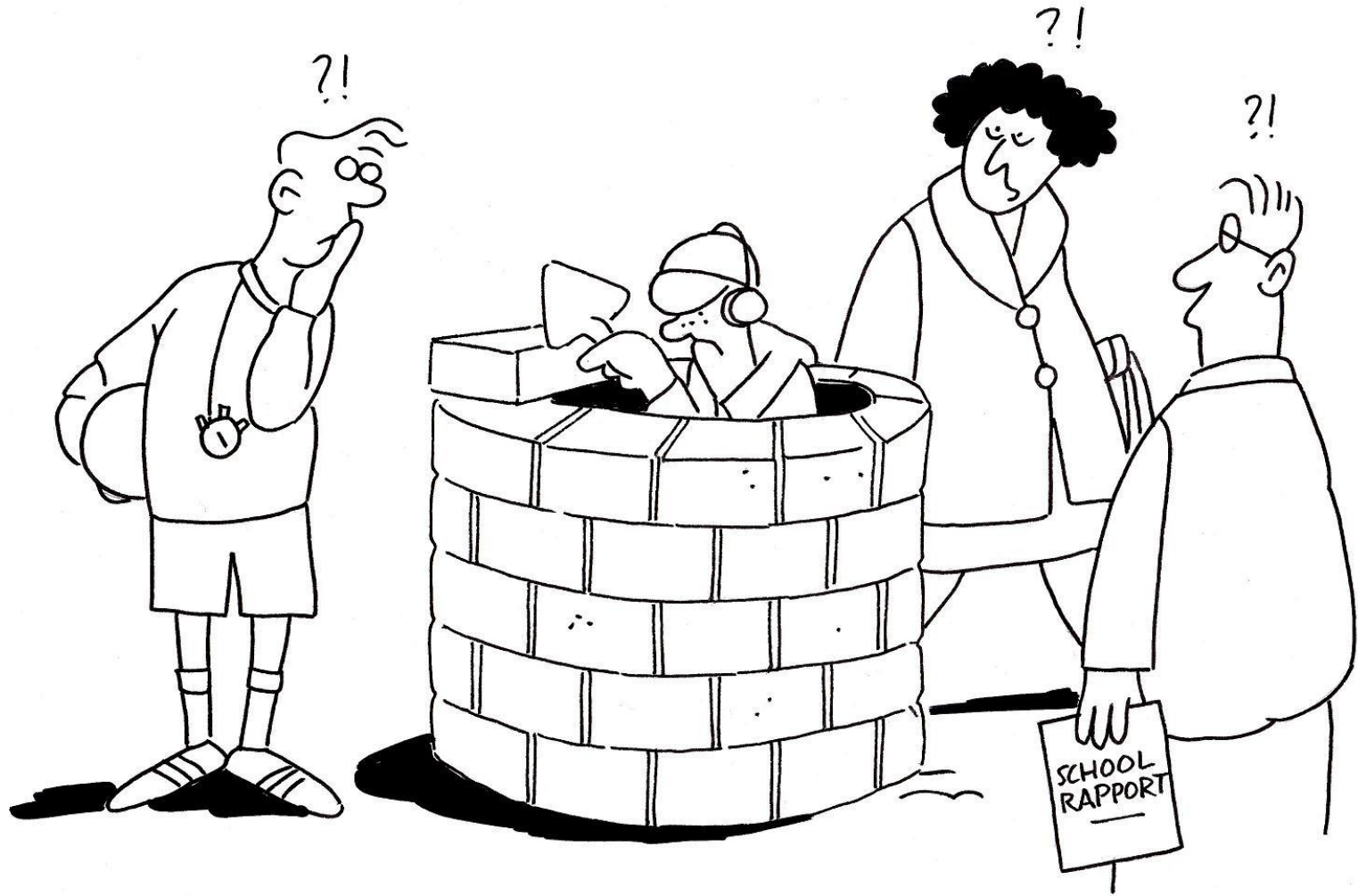
Signaleringsplaats = actieplaats

- Elke plek waar ouders en jeugdigen zich vanzelfsprekend bevinden is actieplaats
- Op de signaleringsplaats steunen van opvoeders en jeugdigen en mede-opvoeders
- Onmisbaar is de CJG coördinator als makelaar, ondersteund door het CJG Servicebureau

Signaleringsplaats = actieplaats

Geïndiceerde preventie

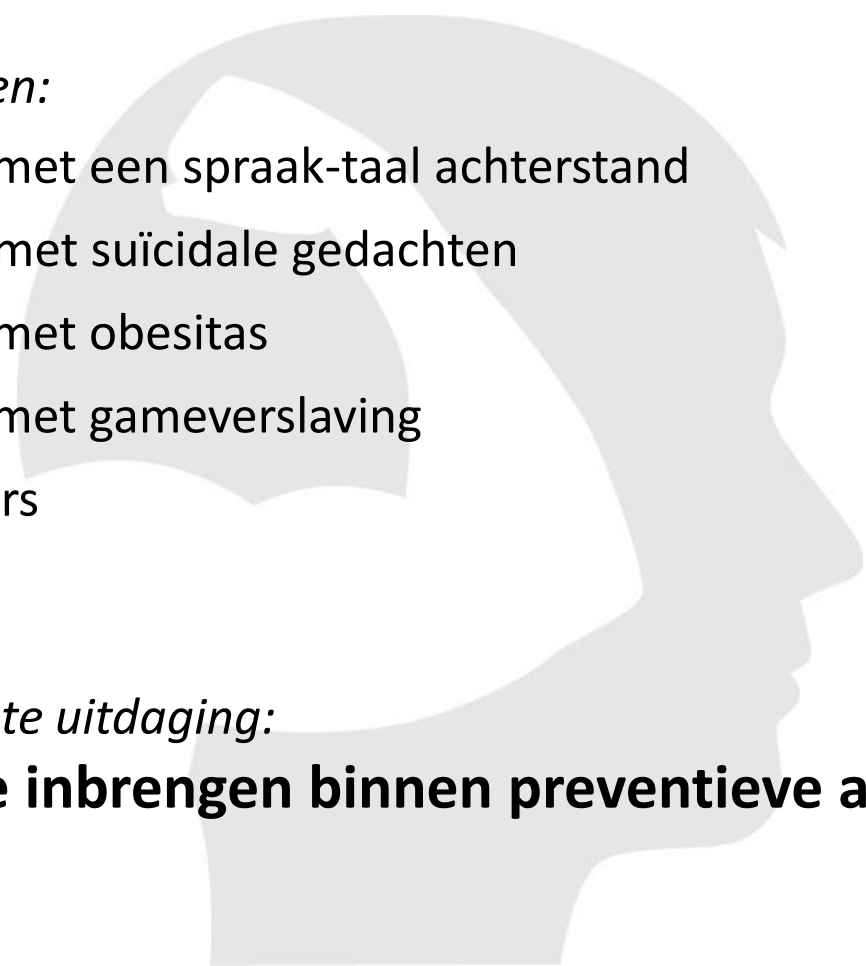
Doelgroep: alle ouders en jeugdigen die al een probleem hebben

Voorbeelden:

- Kinderen met een spraak-taal achterstand
- Jongeren met suïcidale gedachten
- Kinderen met obesitas
- Kinderen met gameverslaving
- Zorgmijders
- Enz.

Belangrijkste uitdaging:

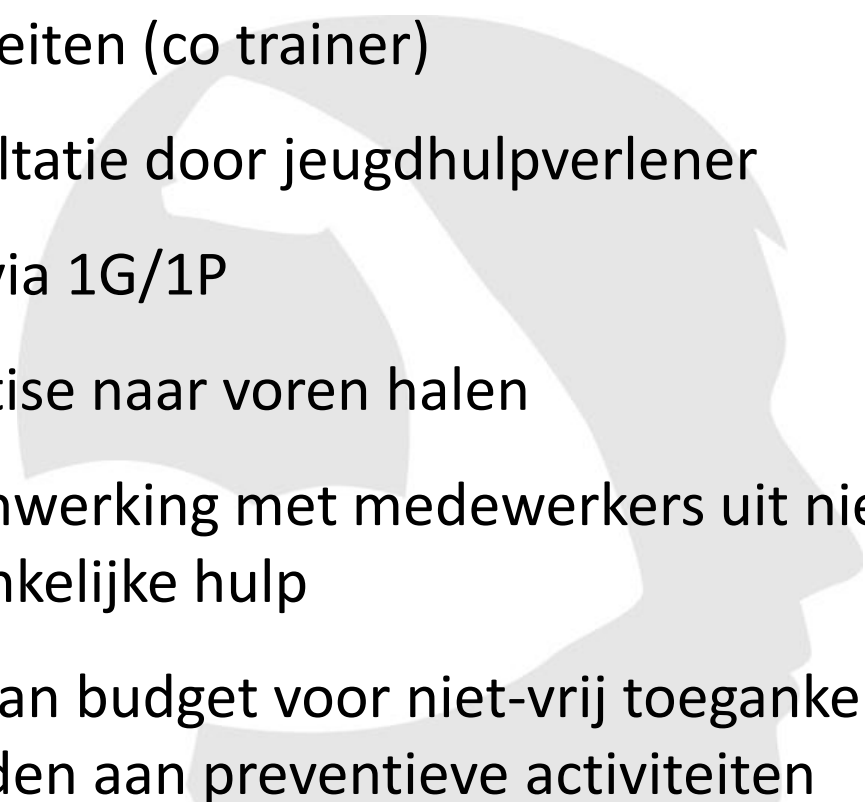
Expertise inbrengen binnen preventieve activiteiten

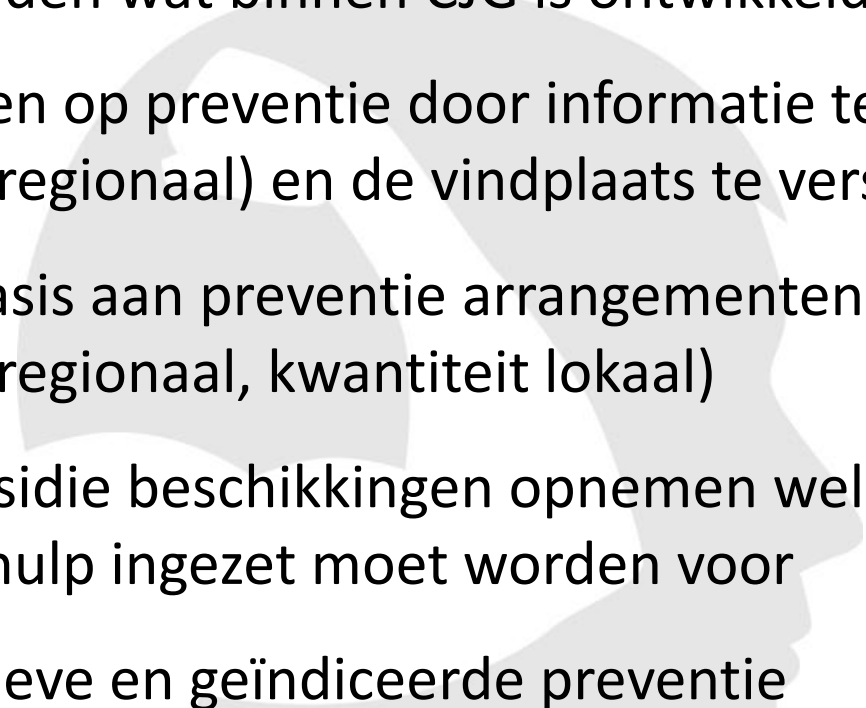
Hulp via beschikbare gemeente

Verbinding preventie tussen jeugd- en Gezinswerkers en jeugdhulpverlening

- Inbreng in selectieve en geïndiceerde preventieve activiteiten (co trainer)
  - Consultatie door jeugdhulpverlener
  - Inzet via 1G/1P
  - Expertise naar voren halen
  - Samenwerking met medewerkers uit niet-vrij toegankelijke hulp
  - Deel van budget voor niet-vrij toegankelijke hulp besteden aan preventieve activiteiten
-

Kortom:

- Koesteren wat werkt!
  - Behouden wat binnen CJG is ontwikkeld
  - Inzetten op preventie door informatie te ontsluiten (liefst regionaal) en de vindplaats te versterken
  - Een basis aan preventie arrangementen vaststellen (liefst regionaal, kwantiteit lokaal)
  - In subsidie beschikkingen opnemen welk deel van de jeugdhulp ingezet moet worden voor
  - selectieve en geïndiceerde preventie
-

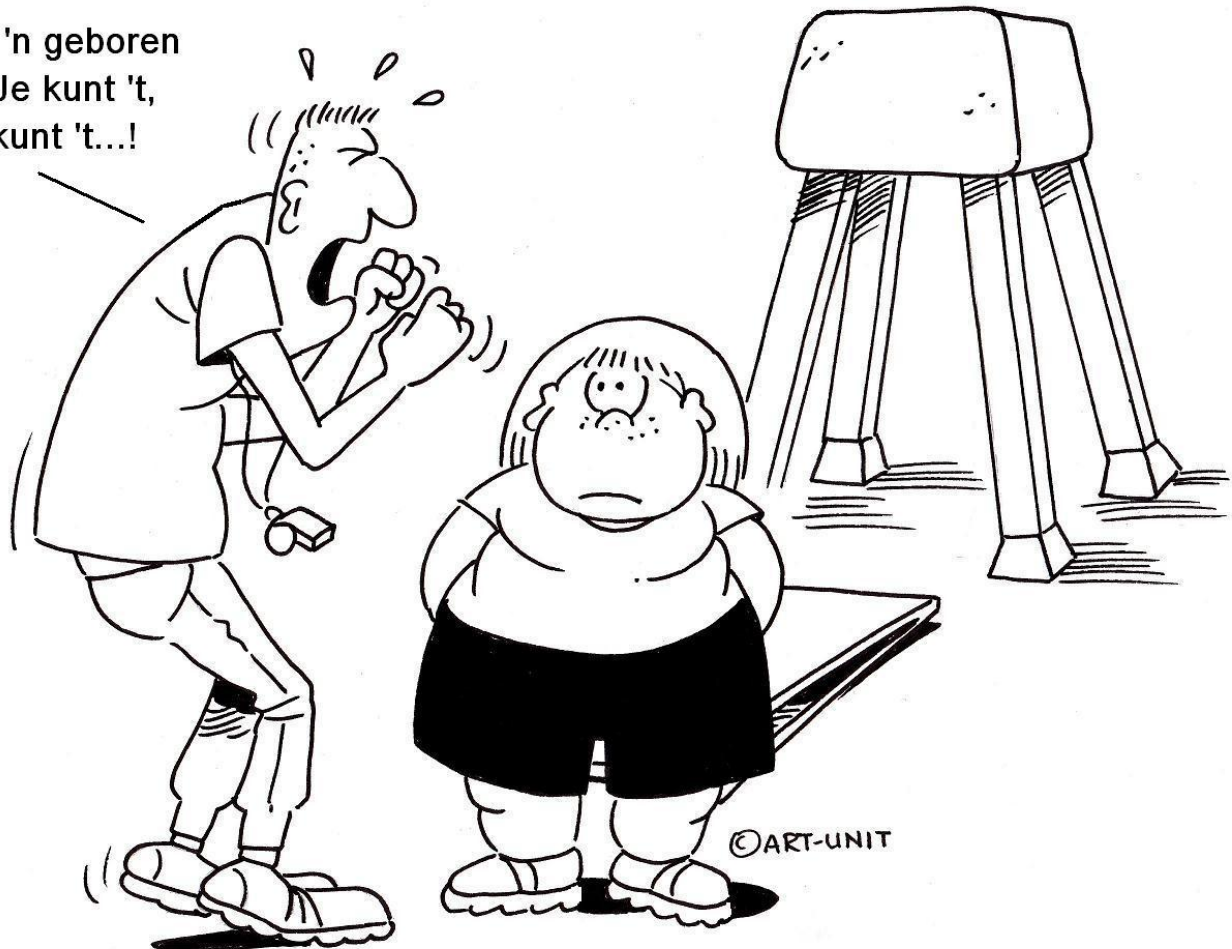
Preventie in gezin, onderwijs en vrije tijd

Figuur 1. Common Assessment Framework

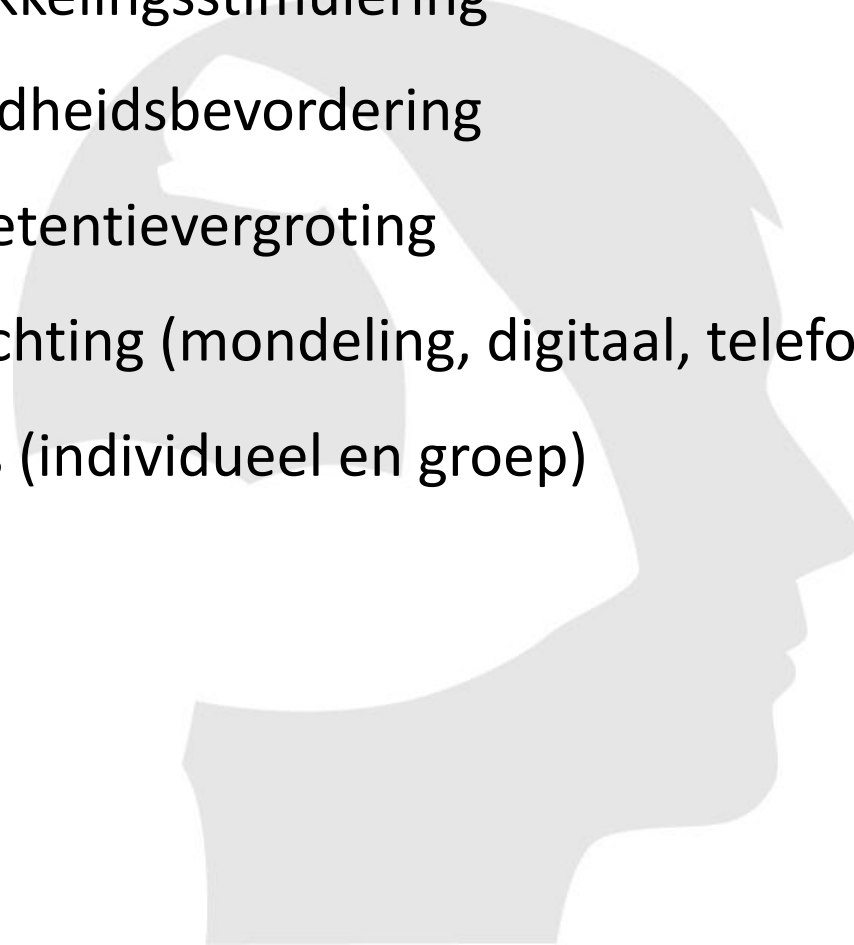
Ontwikkelingsstimulering

Kind, jij bent 'n geboren sportvrouw. Je kunt 't, je kunt 't, je kunt 't...!

Functies gericht op ontwikkeling kind

- Gezondheidsonderzoek
- Ontwikkelingsstimulering
- Gezondheidsbevordering
- Competentievergroting
- Voorlichting (mondeling, digitaal, telefonisch)
- Advies (individueel en groep)

Funcities gericht op ouderschap

- Bevordering van eigen kracht
- Vraag verheldering
- Voorlichting (mondeling, digitaal, telefonisch)
- Advies (individueel en groep)
- Vergroting van competenties
- Gezinsondersteuning

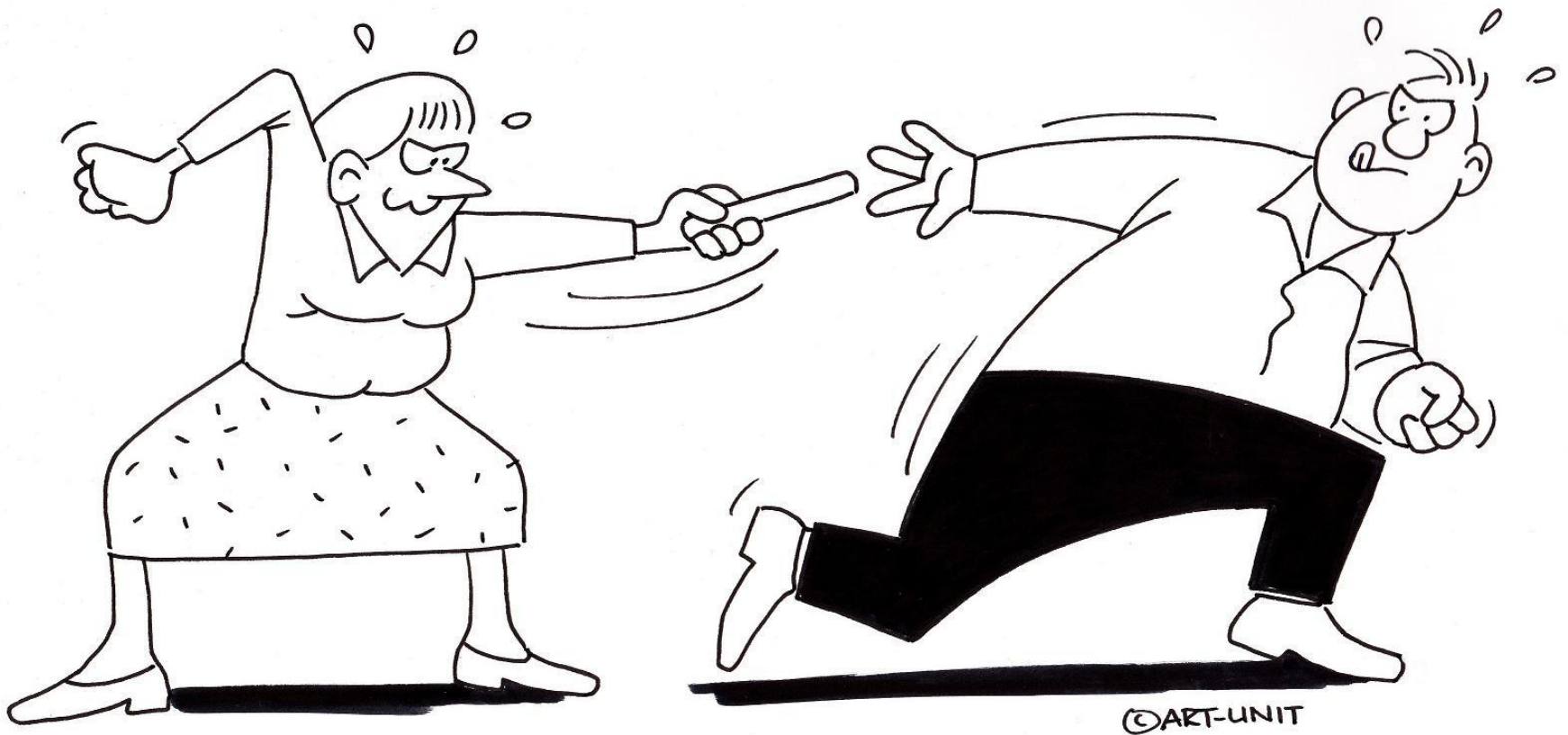

Funcities gericht op ouderschap

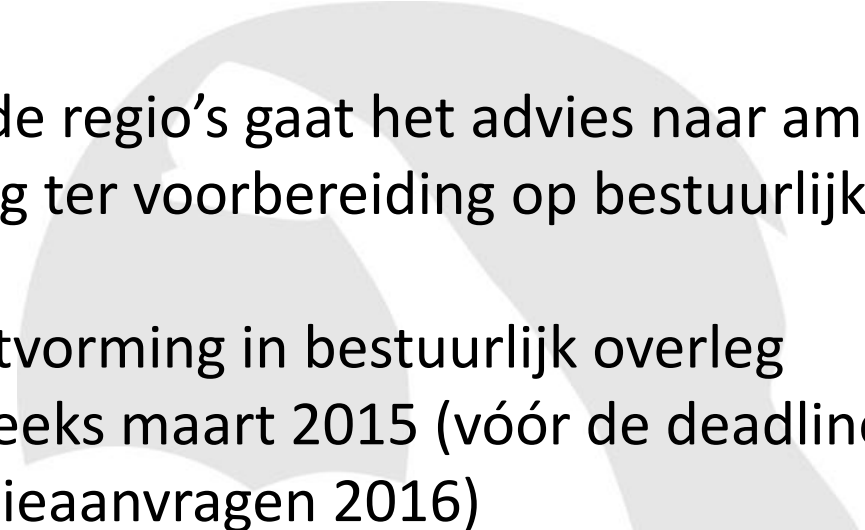
- Versterking van sociaal netwerk
- Schuldhulpverlening
- Verbetering woonomstandigheden
- Arbeidsbemiddeling
- Hulp bij acceptatie life events

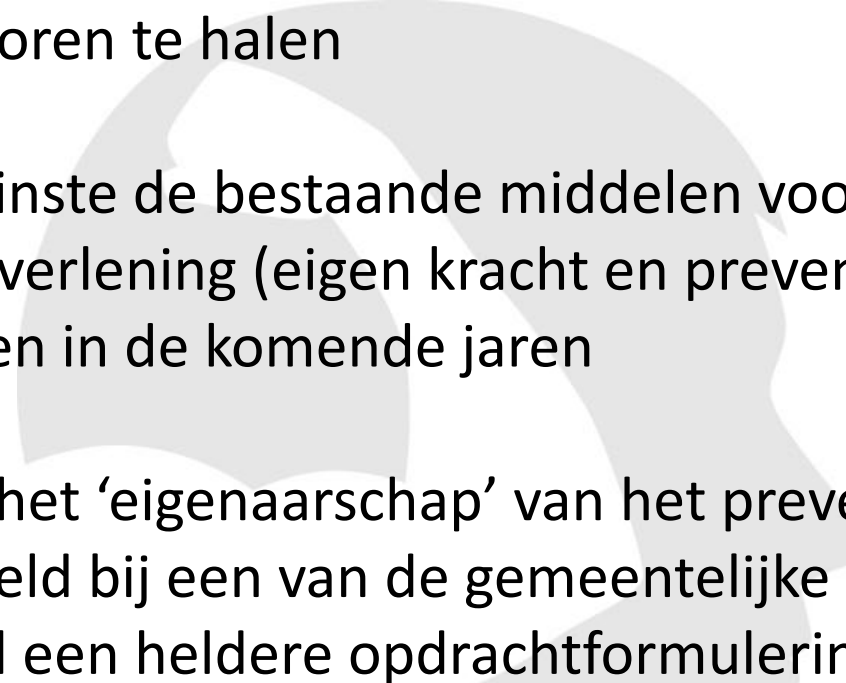
Versterking van sociaal netwerk

Wat gebeurt er met dit advies?

- In ZHN gaat advies in januari 2015 naar de werkgroep inhoud
  - In beide regio's gaat het advies naar ambtelijke overleg ter voorbereiding op bestuurlijk overleg
  - Besluitvorming in bestuurlijk overleg omstreeks maart 2015 (vóór de deadline subsidieaanvragen 2016)
-

Besluiten

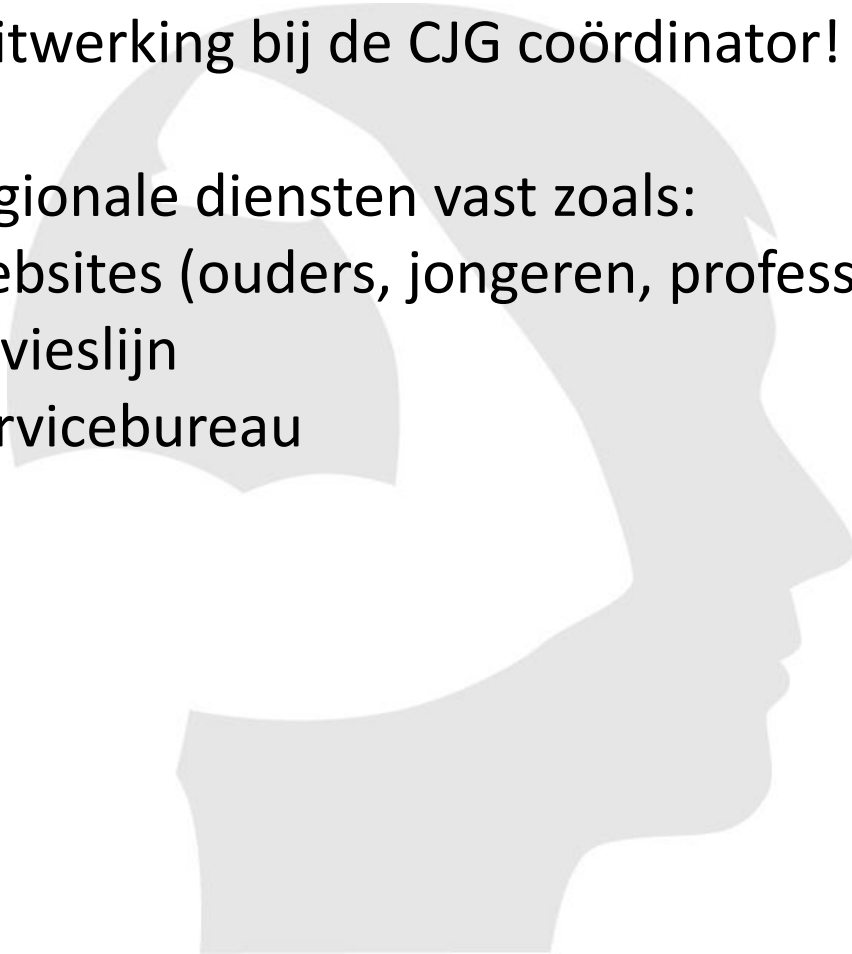
- Blijven inzetten op preventie door informatie te ontsluiten, de vindplaats te versterken en expertise naar voren te halen
  - Ten minste de bestaande middelen voor de CJG dienstverlening (eigen kracht en preventie) blijven inzetten in de komende jaren
  - Beleg het 'eigenaarschap' van het preventieve werkveld bij een van de gemeentelijke ketenpartners en stel een heldere opdrachtformulering op.
-

Informatie ontsluiten

Besluiten

- Stel een basis aan preventieve functies vast (liefst regionaal, kwantiteit lokaal) en beleg de opdracht voor uitwerking bij de CJG coördinator!
- Stel regionale diensten vast zoals:
  - CJG websites (ouders, jongeren, professionals)
  - CJG advieslijn
  - CJG servicebureau

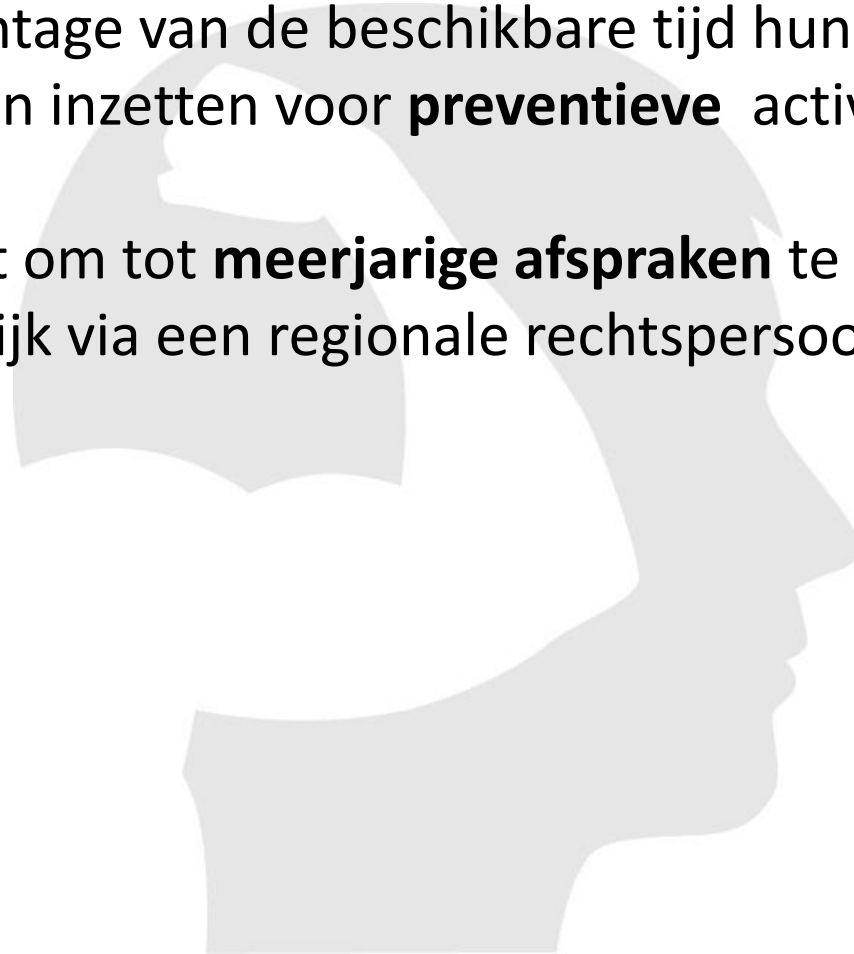
Regionale diensten

REGIONALE TAKEN	
Website voor opvoeders en jeugdigen	Begeleidingsstructuur van de redactieraad voor het actueel houden van het regionale deel van de website voor opvoeders, incl. monitoring bezoekersgedrag (inclusief abonnementskosten en eindredactie)
CJG advies (telefoon)	In stand houden van klant contact centrum (telefoon en email) en cursusbureau (werving, organisatie en evaluatie van oudercursussen en thema bijeenkomsten)
Inhoudelijke en formele sturing lokale CJG coördinatoren en medewerkers	Inhoudelijk aansturen en begeleiden CJG coördinatoren en medewerkers in M-H
Monitoren en registreren van resultaten peilen van behoeften	Monitoren en registreren van resultaten Dossier van ouders Behoeftepeiling ouders
CJG 12+ coördinatie	CJG 12+ coördinatie
CJG servicebureau	Werving , organisatie van themabijeenkomsten en cursussen Makelen tussen vraag en aanbod Overzicht over bestaande diensten
PR, communicatie, CJG-huisstijl	Regionaal PR- en communicatiebeleid en CJG huisstijl ontwikkelen, uitvoeren, evalueren en aanpassen
Deskundigheidsbevordering	Coördinatie en uitvoering van deskundigheidsbevordering CJG medewerkers (implementatie Positief opvoeden)
Jeugdmatch	- Jeugdmatch functioneert bij alle gebruikers naar behoren - Toezien op de aansluiting van andere (lokale) CJG-partners op Jeugdmatch

Besluiten

- Neem in de inkoopvoorwaarden van de gemeente op, dat aanbieders voor jeugdhulpverlening een bepaald percentage van de beschikbare tijd hun expertise moeten inzetten voor **preventieve** activiteiten!
- Besluit om tot **meerjarige afspraken** te komen, zoveel mogelijk via een regionale rechtspersoon geregeld!

Besluiten

- Regel de **huisvesting** zo, dat deze bijdraagt aan samenwerking en vindplaatsgericht werken!
- Stel een **overleg- en besluitvormingsstructuur** vast, die de positie van en aandacht voor preventie waarborgt!

